

Implementering af Aftale om udmøntning af midler til fødselspakken 'En god start på livet'

28. november 2024

Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Program for teknisk gennemgang

- A. Oversigt over initiativer, inkl. status for implementering og udgiftsstyring
- B. Nærmere redegørelse for implementering og effekt

A. Oversigt over initiativer

Inkl. status for implementering og udgiftsstyring

Status for implementering

Initiativer	Hvornår	Hvem	
1. Rekrutterings- og fastholdelsespakke til fødeafdelingerne	2022-2024	Danske Regioner	✓
2. Mere end 100 flere ansatte (årsværk) til fødeafdelingerne	2022-2024	Danske Regioner	✓
3. Udvidet ammerådgivning med videokonsultation	2023-2024	Komiteen for Sundhedsoplysning og Sundhedsstyrelsen	✓
4. Ret til to døgn børselsophold eller hjemmebesøg for førstegangsfødende	2022-2024	Danske Regioner	✓

Status for udgiftsstyring

Initiativer, mio. kr. (2022-pl)	2022	2023	2024	2025	Varigt	
1. Rekrutterings- og fastholdelsespakke til fødeafdelingerne	51,1	12,2	16,2	-	-	✓
2. Mere end 100 flere ansatte (årsværk) til fødeafdelingerne	39,7	69,4	69,4	69,4	64,4	✓
3. Udvidet ammerådgivning med videokonsultation	-	10,0	10,0	-	-	✓
4. Ret til to døgn barselsophold eller hjemmebesøg for førstegangsfødende	9,2	18,4	18,4	18,4	18,4	✓

B. Nærmere redegørelse for implementering og effekt

Gennemgang af alle fire initiativer

Monitoreringsaftale mellem ISM og DR

- Ifl. udmøntningsaftalen (2022) aftales den konkrete opfølgning mellem SUM og Danske Regioner
- Indgik monitoreringsaftale i juni 2023
- Pålægger Danske Regioner at fremsende opfølgninger på implementeringen af fødselsaftalen (2022)

1. Første opfølgning, forår 2023

2. Anden opfølgning, efterår/vinter 2023

3. Tredje opfølgning, forår 2024

Danske Regioner skal årligt fremsende en kvantitativ opfølgning på initiativerne om 100 flere ansatte (årsværk) på fødeafdelingerne og ret til to døgn's barselsophold eller hjemmebesøg for førstegangsfødende

Danske Regioner skal halvårligt fremsende en kvalitativ opfølgning på initiativerne om rekrutterings- og fastholdelsespakke til fødeafdelingerne og ret til to døgn's barselsophold eller hjemmebesøg for førstegangsfødende

Initiativ 1

Rekrutterings- og fastholdelsespakke til fødeafdelingerne

1. Rekrutterings- og fastholdelsespakke

Kort beskrivelse

- Indførelse af en rekrutterings- og fastholdelsespakke til fødeafdelingerne til lokale initiativer, som kan understøtte tilstrækkeligt sundhedspersonale
- Fx initiativer, der skal forbedre arbejdsmiljø, styrke arbejds- og vagttilrettelæggelse, aflastning, kompetenceudvikling osv.

(mio. kr. 2022-pl)	2022	2023	2024	2025
1. Rekrutterings- og fastholdelsespakke til fødeafdelingerne	51,1	12,2	16,2	-

1. Rekrutterings- og fastholdelsespakke

Tidsplan

- De afsatte midler er blevet udmøntet via bloktilskudsnøglen til regionerne, som står for implementeringen af initiativet
- ISM har indgået en monitoreringsaftale med Danske Regioner, som pålægger Danske Regioner at fremsende opfølgninger på implementeringen
- Tidsplanen for implementeringen af initiativet har forløbet planmæssigt

Risici og afvigelser

- Vanskeligt at sondre mellem rekrutterings- og fastholdelsesinitiativet fra fødselsaftalen (2022) og regionale midler, der er afsat til at styrke området i Region Hovedstaden
- ISM er ikke bekendt med afvigelser i forbindelse med implementeringen af rekrutterings- og fastholdelsespakken til fødeafdelingerne

1. Rekrutterings- og fastholdelsespakke

Opnåede effekter

- Forventede at understøtte tilstrækkeligt sundhedspersonale
- Alle regioner har udmøntet midlerne til lokale initiativer, der kan understøtte formålet
- Fx brugt på styrket arbejdsmiljø, tilknytning og trivsel på fødeafdelingerne, kompetenceudviklingskurser og opnormering inden for jordemoderområdet

Sammenhæng til andre initiativer

- Initiativet om mere end 100 flere ansatte (årsværk) til fødeafdelingerne
- Initiativet om retten til to døgn's barselsophold eller hjemmebesøg for førstegangsfødende

Initiativ 2

Mere end 100 flere ansatte (årsværk) til fødeafdelingerne

2. Mere end 100 flere ansatte (årsværk) til fødeafdelingerne

Kort beskrivelse

- Enighed om at ansætte mere end 100 flere ansatte (årsværk) på fødeafdelinger
- Skal understøtte øget kapacitet og bidrage til bedre arbejdsvilkår, trivsel, kontinuitet og styrket faglighed på afdelingerne
- Forventede udbytte er øget sammenhæng og tryghed før, under og efter fødslen

(mio. kr. 2022-pl)	2022	2023	2024	2025	Varigt
2. Mere end 100 flere ansatte (årsværk) til fødeafdelingerne	39,7	69,4	69,4	69,4	69,4

2. Mere end 100 flere ansatte (årsværk) til fødeafdelingerne

Tidsplan

- De afsatte midler udmøntes løbende via bloktilskudsnøglen til regionerne, som står for implementeringen af initiativet
- Ifølge Danske Regioners opfølgninger forløber implementeringen af initiativet planmæssigt

Risici og afvigelser

- En potentiel risikofaktor kunne være rekrutteringsudfordringer. Det har dog ikke vist sig at være en udfordring
- ISM er ikke bekendt med afvigelser i forbindelse med implementeringen af initiativet

2. Mere end 100 flere ansatte (årsværk) til fødeafdelingerne

Opnåede effekter

- Den forventede effekt var og er at understøtte øget kapacitet og bidrage til bedre arbejdsvilkår, trivsel, kontinuitet og styrket faglighed på afdelingerne
- Ifølge Danske Regioners opfølgninger har regionerne indfriet målsætningen om at ansætte 100 flere medarbejdere (årsværk) til fødeafdelingerne

Sammenhæng til andre initiativer

- Initiativet om rekrutterings- og fastholdelsespakken til fødeafdelingerne
- Initiativet om retten til to døgn's barselsophold eller hjemmebesøg for førstegangsfødende

Initiativ 3

Udvidet ammerådgivning med videokonsultation

3. Udvidet ammerådgivning med videokonsultation

Kort beskrivelse

- Omfatter et pilotprojekt om udvidet ammerådgivning med mulighed for videokonsultation, forankret i den kommunale sundhedspleje
- Formålet var at sikre, at nybagte forældre kunne få afklaret spørgsmål om amning uden for almindelige arbejdstider og i weekenden

(mio. kr. 2022-pl)	2022	2023	2024	2025
3. Udvidet ammerådgivning med videokonsultation	-	10,0	10,0	-

3. Udvidet ammerådgivning med videokonsultation

Afvielser

- Siden aftalen har det ikke vist sig muligt at etablere en national ammerådgivning som oprindeligt aftalt
- Skyldes bl.a. samspillet mellem projektets økonomi og organisering, den begrænsede tidsramme og de gældende journalføringsregler
- Genbesøg af udmøntningen af de afsatte midler i efteråret 2023

Alternativ udmøntning

1. En borgerrettet digital portal med evidensbaseret vejlednings- og rådgivningsmateriale om amning

2. Opkvalificering af sundhedspersonale ift. amning

3. Indsamling og formidling af viden om barriererne for amning

3. Udvidet ammerådgivning med videokonsultation

Tidsplan

- Midlerne for 2023 blev udmøntet som tilskud til Komiteen for Sundhedsoplysning
- Midlerne for 2024 blev udmøntet som tilskud til Komiteen for Sundhedsoplysning og Sundhedsstyrelsen
- Tidsplanen for implementeringen af initiativerne forløber planmæssigt

- www.ammeassistenten.dk er åbnet, en revideret portal åbner primo 2025
- Gennemført flere udsolgte kurser i en ny metode til ammevejledning og afviklet en konference i 2024
- Den danske certificering som ammekonsulent er undervejs – forventes at kunne gennemføre ammekonsulentuddannelsen på dansk fra 2025
- Konsulenthuset Niras arbejder på en analyse af barrierer og fremmende faktorer for amning for Sundhedsstyrelsen

3. Udvidet ammerådgivning med videokonsultation

Risici

- ISM har ikke kendskab til, at der er risici forbundet med implementeringen af initiativet, som er aftalt med den alternative udmøntning

Opnåede effekter

- Den forventede effekt af initiativet var at styrke amme- og vejledningsindsatsen over for nybagte familier med særlig fokus på de familier, der har størst behov
- Konkret ventes midlerne at kunne bidrage til at hæve ammefrekvensen og -varigheden for de målgrupper, der ammer mindst eller slet ikke
- Kompetencecenter for Amning forventer, at den samlede indsats kan afspejle sig i landsgennemsnittet for ammefrekvensen i 2027

Initiativ 4

Ret til to døgn barselophold eller hjemmebesøg for
førstegangsfødende

4. Ret til to døgn barselsophold eller hjemmebesøg for førstegangsfødende

Kort beskrivelse

- Enighed om ret til to døgn barselsophold eller hjemmebesøg ved udskrivelse inden for 24 timer efter fødslen for førstegangsfødende
- Formålet er at sikre, at familier får den nødvendige støtte i den første tid efter fødslen, og ensarte kvaliteten i efterfødselsindsatsen på tværs af landet

(mio. kr. 2022-pl)	2022	2023	2024	2025	Varigt
4. Ret til to døgn barselsophold eller hjemmebesøg for førstegangsfødende	9,2	18,4	18,4	18,4	18,4

4. Ret til to døgn barselsophold eller hjemmebesøg for førstegangsfødende

Tidsplan

- De afsatte midler udmøntes løbende via bloktilskudsnøglen til regionerne, som står for implementeringen af initiativet
- Ifølge Danske Regioners opfølgninger har alle regioner fuldt ud implementeret initiativet inden for de rammer, der er til rådighed for de enkelte regioner og de enkelte fødesteder

- Evaluering, udarbejdet af Accenture (2024) viser, at implementeringen af retten til to døgn barselsophold er fuldt implementeret 19 ud af 20 fødesteder, og retten til hjemmebesøg er fuldt implementeret 13 ud af 20 fødesteder

Risici og afvigelser

- ISM har ikke kendskab til, at der er risici forbundet med at implementere initiativet
- Forskellige årsager til variation i implementering

4. Ret til to døgn barselsophold eller hjemmebesøg for førstegangsfødende

Opnåede effekter

- Forventede at give familier den nødvendige støtte i den første tid efter fødslen, øge trygheden forbundet med fødslen og bidrage til en ensartet kvalitet i efterfødselsindsatsen på tværs af landet

- Danske Regioner bemærker, at alle regioner fuldt ud har implementeret initiativet inden for de rammer, der er til rådighed for de enkelte regioner og de enkelte fødesteder
- Evaluering viser, at fagpersonalet og afdelingsledelsen oplever, at retten til to døgn barselsophold isoleret set giver øget tryghed og støtte blandt dem, der bruger den
- Det fremhæves, at to døgn barselsophold ikke er fagligt begrundet og begrænser personalets prioritering og tilrettelæggelse af arbejdet

4. Ret til to døgn barselsophold eller hjemmebesøg for førstegangsfødende

- På de fødesteder, hvor hjemmebesøg er implementeret, oplever fagpersonalet og afdelingsledelsen, at retten til hjemmebesøg giver øget tryghed og støtte blandt dem, der bruger den
- Fagpersonale og førstegangsfødende påpeger, at hjemmebesøg kræver den rette forberedelse

- Generelt oplever afdelingsledelsen og fagpersonalet, at ressourcerne, det kræver at efterleve retten, forudsætter tilstrækkeligt mange førstegangsfødende, som ønsker hjemmebesøg

Sammenhæng til andre initiativer

- Initiativet om rekrutterings- og fastholdelsespakken til fødeafdelingerne
- Initiativet om 100 flere ansatte (årsværk) til fødeafdelingerne

**INDENRIGS- OG
SUNDHEDSMINISTERIET**